

MEMO

Aan : Algemeen Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven, overige betrokkenen, belanghebbenden en belangstellenden
Van : Dagelijks Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven
Datum : 14 oktober 2024

Onderwerp : Update proces bovenregionale samenwerking.

Aanleiding

De opgaven voortkomend uit onze regionale groei hebben een uitstraling voorbij onze regionale grenzen. Op 3 juli jl. heeft het Algemeen Bestuur (AB) van de Metropoolregio Eindhoven (MRE) daarom ingestemd met het voorstel om de bovenregionale samenwerking met aangrenzende gemeenten en regio's aan te gaan dan wel te verkennen. In deze brief willen we u meenemen in de huidige stand van zaken en het vervolgproces.

AB-besluit van 3 juli jl.

De besluiten die gemaakt zijn in het AB van 3 juli jl. zijn als volgt:

1. Het Algemeen Bestuur spreekt zich positief uit over het aangaan van bovenregionale samenwerking om onze doelen uit het samenwerkingsovereenkomst te realiseren.
2. Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met de kaderstellende uitgangspunten bij bovenregionale samenwerking.
3. Het Dagelijks Bestuur krijgt de opdracht samenwerkingsovereenkomsten uit te werken met gemeenten/regio's buiten het MRE-gebied, rekening houdend met de uitgangspunten. De samenwerkingsovereenkomsten worden ter instemming voorgelegd aan het Algemeen Bestuur, waarbij nader wordt bezien in hoeverre de gemeenteraden moeten worden betrokken gelet op de vastgestelde kaders. De Raadstafel21 kan hierover een advies uitbrengen.
4. Het Algemeen Bestuur gaat akkoord met de voorgestelde stappen in de bovenregionale samenwerking, waarbij in eerste instantie samenwerkingsovereenkomsten worden voorbereid met de gemeenten Meierijstad en Weert en aanvullend ook de gemeente Venlo (en evt. omliggende gemeenten) wordt betrokken. Daarnaast wordt een nadere verkenning aangegaan met de Vlaamse grensregio's en worden samenwerkingen onderzocht met andere gemeenten of regio's (waaronder Tilburg en mogelijk ook Den Bosch en Oss).

Voortgang uitvoeren besluiten

Sinds het AB van juli jl. zijn er diverse acties ondernomen om deze besluiten uit te voeren. Hierbij volgt een update langs drie lijnen; de bovenregionale samenwerking met Weert en Meierijstad, en aansluitend Venlo; de nadere verkenning met de Vlaamse grensregio's; en de verkenning van bovenregionale samenwerking met andere gemeenten of regio's.

Weert en Meierijstad

Eind afgelopen jaar is een eerste ambtelijke verkenning uitgevoerd met de gemeenten Weert en Meierijstad. Op basis van deze verkenning is een 'top 5 agenda' samengesteld, waarin de meest kansrijke thema's voor samenwerking zijn geïnventariseerd. Deze thema's - waar nodig aangescherpt door nieuwe inzichten sindsdien - worden in oktober en november in verdiepende ambtelijke sessies verder uitgewerkt. In deze sessies wordt vanuit MRE-perspectief gekozen voor een gebalanceerde samenstelling van MRE-strategen, (sub)regionale trekkers en strategen van aangrenzende gemeenten. Hierdoor wordt de kans vergroot dat de belangrijkste perspectieven en belangen vanuit de MRE worden meegenomen gedurende de ambtelijke voorbereidingen. Aan het eind van dit traject dienen de belangen van zowel MRE als Weert en Meierijstad evenwichtig en voor allen als win-win situatie terug te komen in bilaterale samenwerkingsovereenkomsten.

De thema's die vooralsnog centraal staan bij de verdiepingssessies zijn als volgt:

Weert	Meierijstad
Woonprogramma's	Woonlocaties, verhuisbewegingen
Ontwikkelstrategie HOV-knopen	Vitale groene leefomgeving
Economische profielen; programmering werklocaties	Topwerklocatie, programmering bedrijventerreinen
Voorzieningen, versterking MBO Weert	Voorzieningen
Mobiliteit	Mobiliteit (incl. gezamenlijke lobby)

Venlo

Met Venlo zal in oktober en november een eerste bestuurlijke en ambtelijke verkenning plaatsvinden om de meest kansrijke thema's voor samenwerking te identificeren. Eind november staat alvast een eerste inhoudelijke, ambtelijke verdieping daarvan gepland. Op basis van deze eerste uitkomsten zal het vervolgproces worden vormgegeven.

Nadere verkenning Vlaamse grensregio's

In het voorjaar van 2024 is het verkennersrapport van mevrouw De Coester opgeleverd. In dit verkennersrapport is onderzoek gedaan naar de potentie van een mogelijke samenwerking tussen de Brainport en de Antwerpse Kempen en Belgisch Limburg. Hiervoor is gesproken met tientallen sleutelpersonen aan Vlaamse zijde. Het rapport bood meerdere aanknopingspunten voor een verdere verkenning van een potentieel kansrijke 'onbegrensde' samenwerking.

Als onderdeel van de verkenning wordt in de tweede helft van november een rondetafelbijeenkomst georganiseerd, waarbij de deelnemers aan het onderzoek van Vlaamse zijde in gesprek kunnen gaan met vertegenwoordigers vanuit de Brainportregio en de triple-helix. Hiervoor zullen de 21 gemeenten van de MRE een uitnodiging ontvangen, met nadrukkelijke aandacht voor de belanghebbende rol van onze grensgemeenten.

Samenwerkingen onderzoeken met andere gemeenten of regio's

Op dit moment zijn er geen noemenswaardige updates over de verkenning van bovenregionale samenwerking met o.a. Tilburg, Den Bosch en Oss. De aankomende maanden zullen er op ambtelijk en mogelijk bestuurlijk niveau eerste contacten zijn om te kijken welke stappen in deze fase waardevol en realistisch zijn.

Organisatie en afstemming

De coördinatie van deze trajecten vindt plaats in diverse werkgroepen, bilaterale contacten en andere overlegvormen. De regie van de bovenregionale samenwerking ligt bij de in september aangetreden Regisseur Regionale en Bovenregionale Samenwerking en Strategie van de MRE.

Op bestuurlijk niveau zal met regelmaat afstemming plaatsvinden voor een eenduidig en breed gedragen proces. Hierna volgt meer informatie over het (bestuurlijke) proces en de momenten waarop het DB, AB en andere belangrijke stakeholders zoals de poho's, Raadstafel 21 en gemeenteraden, subregio's en aangrenzende gemeenten, bestuursadviseurs, provincies, en andere belanghebbenden geïnformeerd, geraadpleegd en/of betrokken worden in het proces.

Beoogd proces en planning

Voor zowel de MRE als onze externe partners is het belangrijk om een eenduidig proces te doorlopen, waarbij belanghebbenden zoveel mogelijk (gelijk)tidig geïnformeerd, geraadpleegd en/of betrokken kunnen worden. Gezien de vele gremia en stakeholders binnen de MRE vraagt dit proces 'intern' in het bijzonder aandacht.

Op hoofdlijnen is vanuit MRE-perspectief de *voorlopige* planning van de bovenregionale samenwerking met Weert en Meierijstad, en aansluitend Venlo, als volgt:

Periode	Processtappen Weert, Meierijstad	Processtappen Venlo
Oktober 2024	Ambtelijke verdiepingssessies I.	Ambtelijke verkenningssessie.
November 2024	Ambtelijke verdiepingssessies II.	Ambtelijke verdiepingssessies I.
Eind november, begin december 2024.	Eerste inhoudelijke toets bij alle poho's, aangrenzende gemeenten; eerste raadpleging vervolgproces RT21.	Eerste indrukken verkenning delen in poho's, relevante gemeenten en bij RT21.
18 december 2024	Toelichting inhoud op hoofdlijnen en raadpleging vervolgproces bij AB.	Toelichting verkenning en vervolgproces bij AB.
December 2024 - januari 2025	Ambtelijke uitwerking eerste conceptteksten samenwerkingsovereenkomsten.	n.t.b.
Eind januari, begin februari 2025	Tweede inhoudelijke toets bij alle poho's, aangrenzende gemeenten o.b.v. eerste conceptteksten; Eventueel tweede raadpleging vervolgproces RT21.	n.t.b.
19 februari 2025	Tussentijdse toets inhoud en governance bij AB.	n.t.b.
Maart, april 2025	Consultaties, afronden definitieve concept samenwerkingsovereenkomsten.	n.t.b.
19 mei 2025	Na goedkeuring DB voorleggen definitief concept samenwerkingsovereenkomsten aan AB.	n.t.b.
2 juli 2025	Beoogd moment instemming samenwerkingsovereenkomsten door AB.	n.t.b.

Tijdens dit proces moet een goede balans worden gevonden tussen procescommunicatie, input voorafgaand en gedurende de belangrijkste ambtelijke en bestuurlijke mijlpalen, en ambtelijke en bestuurlijke effectiviteit en daadkracht. De inhoud blijft leidend, waarbij tussentijds bezien zal moeten worden of en in welke mate verdere bestuurlijke afstemming nodig is met betrokken partijen.

Bijzondere aandacht gaat in elk geval uit naar het nauwkeurig doorlopen van de mijlpalen met direct belanghebbenden, waaronder het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur, gemeenteraden en de Raadstafel 21, de portefeuillehoudersoverleggen (poho's), aangrenzende gemeenten en subregio's, en de betrokken ambtelijke sleutelpersonen zoals de bestuursadviseurs en experts op de inhoudelijke thema's. Aanspreekpunten van deze diverse gremia, bijv. de desbetreffende voorzitters, zullen afzonderlijk benaderd worden om deze processtappen goed voor te bereiden.

Ook met de partnergemeenten wordt het ambtelijke en bestuurlijke proces zoveel mogelijk op elkaar afgestemd, zodat relevante informatievoorziening en bestuurlijke mijlpalen een soortgelijk proces kunnen doorlopen. Een voorbeeld hiervan is het op een soortgelijk moment raadplegen van de Raadstafel 21 door de MRE, als het raadplegen van de gemeenteraad van bijvoorbeeld Meierijstad door het college van Meierijstad. Op passende momenten zal daarnaast ambtelijk en bestuurlijk afstemming plaatsvinden met direct betrokken counterparts (bijv. burgemeesters en/of colleges van Weert en Meierijstad) en andere betrokkenen dan wel direct belanghebbenden, zoals de provincie Noord-Brabant en provincie Limburg, en Brainport Development.

Gezien de concreetheid en procesfase van de bovenregionale samenwerking met de gemeenten Weert en Meierijstad, is de huidige verwachting en ambitie dat deze eerste twee partijen dit proces sneller kunnen en zullen doorlopen dan de gemeente Venlo, waarvan de gezamenlijke verkenning nog in een vroegere fase bevindt. De eerste gesprekken met de gemeente Venlo zullen moeten uitwijzen in welk tempo dat proces doorlopen kan worden. De verkenning van de bovenregionale samenwerking met Vlaanderen kent een eigen dynamiek vanwege het desbetreffende abstractieniveau en de internationale context. Een van de doelen van de bijeenkomst in november is om een gedeeld beeld te krijgen van een mogelijk vervolgproces.

Afsluiting

Het DB zal als opdrachtgever van de bovenregionale samenwerking de voortgang van het algehele proces bewaken en zorgen dat u en andere betrokkenen ambtelijk en/of bestuurlijk op passende momenten verder wordt geïnformeerd over de belangrijkste ontwikkelingen.